

Første søndag efter Trinitatis

Den 19. juni kl. 9.30 i Gloslunde kirke

751 Gud ske tak og lov

360 Arbejd, til natten kommer

614 Far verden, farvel

343 Tusind år stod Kristi kirke (Schop)

725 Det dufter lysegrønt af græs

Møllegudstjeneste, 1. søndag efter trinitatis den 19. juni kl. 11.00 ved Kappel
Stubmølle

751 Gud ske tak og lov

360 Arbejd, til natten kommer

343 Tusind år stod Kristi kirke (Schop)

725 Det dufter lysegrønt af græs

Prædikant: Henrik Gade Jensen

Min mormor sagde altid, når vi spillede whist, at man må ikke tælle sine penge. Så taber man.

Nu var det lettere for hende at undgå at tælle pengene, for hun vandt som regel altid, mens jeg tit kun havde en krone og et par 25- og 10-ører tilbage.

Men princippet var vigtigt: ikke være nøjeregnende, ikke føre regnskab, men spille sine kort bedst muligt og så når aftenen var forbi, kunne man jo se, om man havde plus eller minus.

Der er ikke langt fra gammel visdom til Bibelens ord.

x

Teksterne i dag handler alle om, at vi ikke må gøre penge til et mål i sig selv.

På forskellig måde udtrykkes det forkerte og farlige ved at stræbe efter rigdom i sig selv.

Vi skal ikke som Joakim von And dyrke vores penge og tage et morgenbad i pengetanken. Det er helt forskruet, og det gør også Joakim von And så sjov, fordi han i karikatur viser en person, der kun er optaget af én ting: sine penge.

Anders And er langt mere sympatisk, fordi han er som os, og ofte kommer i knibe og forviklinger og næsten altid kun har til dagen og vejen. Anders har således et familieliv, tre nevøer og en kæreste, Andersine. Joakim von And har ingen familie, fordi han er for nærig til at ville dele noget med nogen.

X

I Prædikerens fra GT hørte vi: "Den, der elsker penge, bliver ikke mæt af penge, den, der elsker rigdom, får intet udbytte af den. Også det er tomhed!"

Det kender vi jo godt. Pengepugeren og fedthasen vil aldrig bruge penge, heller ikke på egne fornøjelser, og får ingen glæder af sin rigdom.

"Det er godt og rigtigt at spise og drikke og nyde frugten af alt det, et menneske slider med under solen i det korte liv, Gud har givet ham; det er hans løn." Det betyder, at vi skal bruge vores penge, ikke kun hobe dem op, ikke kun tænke på renters rente og aktiekurser.

Men det betyder IKKE, at det er forkert at spare op, lægge til side, investere bedst muligt, få det mest fordelagtige lån osv. Der siges kun, at vi ikke må gøre det til livets mening at have mest muligt i banken. Man skal ikke tælle sin penge, heller ikke når man spiller kort.

Hos Paulus hører vi, at "nøjsomhed bærer lønnen i sig selv" og "har vi føde og klæder, skal vi lade os nøje med det." Det er samme forkyndelse. Vi skal ikke tænke så meget på, hvad der står i banken, men primært glæde os over de konkrete og jordiske glæder og så lade sig nøje.

Den er rig som intet begærer, lyder et gammelt ordsprog, og det er det samme. Begæret gør os til slaver, mens hvis vi kan nøjes, er vi frie.

Den rige lokkes og fristes hele tiden og det er farligt. Har mange penge, har man venner. Men disse venner er også lumske, for de fleste tænker kun på at få del i rigdommen. Tænk på soldaten i eventyret "Soldaten og Fyrtøjet". Da den fattige soldat havde været ned i det hule træ, fik han lov at tage alle de penge med, som han kunne bære, og det gjorde han. Og han levede i sus og dus den tid det varede, da han kom til byen. Købte sig venner og glæder. For så at opleve, at hvad der kommer let, går let. "Kærlighed til penge er roden til alt ondt" siger Paulus, og plæderer i stedet for at stræbe efter gode gamle dyder som "retfærdighed, gudsfrygt, tro, kærlighed, udholdenhed og sagtomdighed."

X

Og så har vi prædiketeksten, hvor Jesus fortæller om en rig mand, der høstede så godt, så han måtte bygge større lader. Og så kunne han leve trygt og sikkert af sit store gods. Til det siger Gud: "Din tåbe, i nat kræves dit liv af dig. Hvem skal så have alt det, du har samlet?"

Altså hvad nytter det at samle til bunke, hvis vi mister livet og ikke kan nyde vore goder.

Jesus vil med lignelsen sige, at livet leves ikke gennem pengepungen. Vi skal leve livet, som var hver dag, ja hvert øjeblik, det sidste. For livet leves i øjeblikket.

Og det ved rigtig mange, som beskæftiger sig med penge og økonomi også godt og grundigt, næsten bedre end os andre med fast månedlig indkomst. For penges og aktivers værdi ændrer sig hvert øjeblik, det er svært at spå om aktie- og valutakurser og øjeblikkets plus kan let ændre sig til morgendagens minus, fordi alle markeder er så omskiftelige. Eller volatile som det hedder. Ingen rige folk har pengetanke som Joakim von And, men investeringer som kan gå op og ned og på få sekunder. Så meget kan blive til intet på ingen tid.

Ingen kan være uenig i, at alt det udvortes, som penge og gods og guld, det kan ophobes og bunkes og tælles og beregnes, gør man uklogt i at gøre til et mål i sig

selv, sin egen finalitet. Så bliver penge til gud, til mammon. Så danser vi om guldkalven.

Livets formål er at leve livet, i eksistentielt samvær med vore nærmeste og dem vi møder og kende. Elske og om nødvendigt hade, forsoner og tilgive, nøjsomt og ydmygt.

Jesus bandlyser ikke penge og han fordømmer ikke penge som sådan. Det er kun når de træder i stedet for det, vi skal bruge livet på, nemlig i nærvær og empati og tro og tillid med hinanden. Jesus siger også, at han ikke vil dømmes eller skifte mellem mennesker, altså være en slags dommer eller konfliktmægler eller arverådsgiver. Det afstår han fra prompte. Og det bliver så til appel om være på "vagt over for al griskhed, for et menneskes liv afhænger ikke af, hvad det ejer, selv om det har overflod."

Det kender vi alle sammen. Vi kender rige mennesker, der er forfærdelige nøjeregnende og gnieriske, men vi kender også rige mennesker, der på den menneskelige konto er som alle andre. Og omvendt: folk med mindre gods og guld på kistebunden kan også være både rethaveriske og smålige, ligesom de også kan være storsindede og generøse.

X

Det er ikke penge i sig selv, der er noget galt med, men måden at forholde sig til dem. Og sådan er det faktisk med mange forhold i livet.

I tidligere kristendom antog man seksualitet for en synd, men igen er det ikke det seksuelle begær i sig selv, der er galt, men måden det forvaltes på af personen.

En brødkniv i køkkenet kan udrette store forbrydelser, men igen er det ikke kniven i sig selv, men måden den bruges på.

Sagt lidt mere teologisk: synd er ikke natur, synden er relationel og angår en måde at forholde sig til livet på. Alt kan være syndigt, hvis det bruges forkert.

Det er en svær måde at sige det banale på, som alle ved, at det aldrig er penge, sex, madglæde eller magt, som er galt i sig selv, men altid måden at bruge eller forholde sig til det på.

Vi kalder det den kristne frihed, dette at vi ikke er bundet til natur, men at når vi skal efterleve Prædikerens, Paulus' eller Jesu ord, så gælder det om at forholde sig og ikke bare at afstå og asketisk fornægte, men leve livet med alle dets udfordringer og mangfoldighed.

AMEN